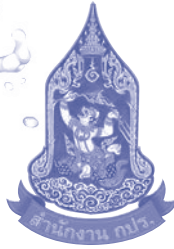

คู่มือ การประกวดผลงานการบริหารจัดการ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ตามแนวพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

คู่มือ

การประกวดผลงานการบริหารจัดการ
โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก
ตามแนวพระราชดำริ

“น้ำ”

“...หลักสำคัญว่า ต้องมีน้ำ น้ำบริโภคและน้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้า คนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้า ไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้...”

ส่วนหนึ่งในพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานไว้ ซึ่งเป็นพระราชดำรัสที่เน้นย้ำให้เห็นว่า พระองค์ทรงให้ความสำคัญของน้ำต่อการดำรงชีวิต และความอยู่รอดของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ สัตว์ และพืช จนเปรียบได้ดั่งว่า “น้ำ คือชีวิต...”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่า...พระองค์ทรงเป็นปราชญ์ในเรื่องน้ำของแผ่นดิน...อย่างแท้จริง

ทรงพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับเรื่องน้ำมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ การแก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสีย หรือการบริหารจัดการน้ำ ทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่มุ่งแก้ไขปัญหาให้แก่เหล่าพสกนิกรแห่งพระองค์ให้ได้รับประโยชน์สุขทั้งสิ้น

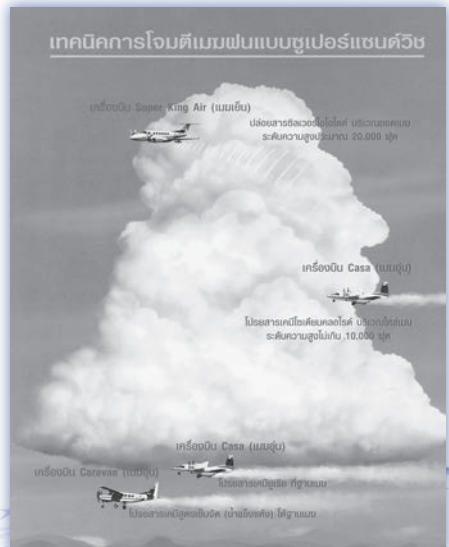
วิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับน้ำ...

ฝนหลวง

“...เรื่องฝนเทียมนี้เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๘ แต่ยังไม่'ได้ทำอะไรมากมาย เพราะว่าไปภาคอีสานตอนนั้น หน้าแล้ง เดือนพฤศจิกายน ที่ไม่มีเมฆมาก อีสานก็แล้ง...แต่มาเจอคูทองฟ้า มีเมฆทำไม่มีเมฆ อย่างนี้ทำไม่จะดึงเมฆนี้ให้ลงมาได้ ก็เคยได้ยินเรื่องทำฝนก็มาปรารภกับคุณเทพฤทธิ์ ฝนทำได้มีหนังสือ เคยอ่านหนังสือทำได้...”

พระราชดำรัส ณ สวนจิตรลดา

๑๙ มีนาคม ๒๕๒๙

อ่างเก็บน้ำ

เป็นการเก็บกักน้ำ โดยการสร้างเขื่อนปิดกั้นระหว่างหุบเขาหรือเนินสูง เพื่อกักน้ำที่ไหลมาตามร่องน้ำหรือลำน้ำธรรมชาติ ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาคาดแคลนน้ำในพื้นที่ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่แห้งแล้ง ลำธารและลำห้วย มีน้ำไหลเฉพาะในฤดูฝน

ผลสำเร็จตามแนวพระราชดำรินี้ ปรากฏเป็นโครงการอ่างเก็บน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามภูมิภาคต่าง ๆ อาทิ โครงการอ่างเก็บน้ำย่างชุมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพะเยา โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยขี้หินอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร เป็นต้น

ฝายทดน้ำ

ในพื้นที่ทำกินที่อยู่ในระดับสูงกว่าลำห้วย ทรงเลือกใช้วิธีการก่อสร้างอาคารปิดขวางทางน้ำไหล เพื่อทดน้ำที่ไหลมาให้มีระดับสูงขึ้นจนสามารถผันเข้าไปตามคลองหรือคูส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูก ส่วนน้ำที่เหลือจะไหลข้ามสันฝายไปเอง การก่อสร้างฝายจะต้องกำหนดให้มีขนาด ความสูง ความยาว มากพอที่จะทดน้ำให้ไหลเข้าคลองส่งน้ำและสามารถระบายน้ำในฤดูน้ำหลากให้ไหลข้ามสันฝายไปได้ทั้งหมด เพียงแค่นี้ก็สามารถแก้ไขปัญหาน้ำล้นตลิ่ง ปัญหาคาดน้ำในพื้นที่เพาะปลูกได้อย่างดี

ขุดลอกหนอง บึง

เป็นวิธีการขุดลอกดินในหนองบึงธรรมชาติที่ตื้นเขิน หรือถูกมนุษย์บุกรุกทำลาย เพื่อเพิ่มพื้นที่รองรับน้ำฝนให้ได้ปริมาณมากขึ้น เมื่อมีฝนตกมาก น้ำก็จะไหลลงไปในหนองน้ำ บางส่วนก็จะไหลล้นไป และอีกส่วนหนึ่งเก็บกักไว้ในหนองและบึง ซึ่งสามารถจะนำมา

ใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรมได้ในฤดูแล้ง ทรงมีพระราชดำริในเรื่องนี้ไว้ว่า

“...ในท้องที่ซึ่งมีหนองและบึงนั้น สามารถเก็บน้ำในฤดูน้ำหลากไว้ได้ ทำให้มีน้ำใช้ในยามแล้งเหมือนอ่างเก็บน้ำ เมื่อหนอง บึงอยู่ในสภาพดีขึ้น อาจใช้การไม่ได้ตั้งแต่ก่อนและพื้นที่หลายส่วนถูกครอบครอง ไปโดยไม่เป็นธรรม ผลสุดท้ายความทุกข์ เนื่องจากขาดแคลนน้ำของชุมชนที่เกิดขึ้น...”

ประตูประบายน้ำ

เป็นวิธีการปิดกั้นลำน้ำ ลำคลองที่มีขนาดใหญ่และมีน้ำไหลในฤดูน้ำหลากเป็นจำนวนมาก โดยมีวัตถุประสงค์เก็บกักน้ำในฤดูน้ำหลากไว้ใช้ในฤดูแล้ง ขณะเดียวกันก็มีบานระบายเปิด-ปิด ให้สามารถระบายน้ำส่วนเกินออกไป เช่น โครงการพัฒนาลุ่มน้ำท่า จังหวัดสกลนคร และนครพนม หรือในพื้นที่ติดทะเล ประตูประบายน้ำช่วยป้องกันน้ำเค็มไม่ให้รุกเข้าไปในพื้นที่เพาะปลูกและเก็บกักน้ำไว้ใช้เพาะปลูกในฤดูแล้ง เช่น โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จังหวัดนครศรีธรรมราช และโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำบางนราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

สระเก็บน้ำตามทฤษฎีใหม่

เป็นแหล่งเก็บน้ำฝน ส่วนใหญ่มีการสร้างในท้องที่ที่ไม่มีมีลำน้ำธรรมชาติหรือสภาพภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวยให้ทำการก่อสร้างแหล่งน้ำประเภทอื่น ทฤษฎีใหม่ คือ แนวพระราชดำริเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าชากของเกษตรกร โดยเฉพาะเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทรงมีพระราชดำรินี้เรื่องนี้ไว้ว่า

“...วิธีการแก้ไขก็คือต้องเก็บน้ำฝนที่ตกลงมาก่เกิดความคิดว่าอยากทดลองดูสัก ๑๐ ไร่ ในที่อย่างนั้น ๓ ไร่ จะเป็นบ่อน้ำคือเก็บน้ำฝนแล้ว ถ้าจะต้องบุด้วยพลาสติกทดลองดูแล้วอีก ๖ ไร่ ทำเป็นที่นา ส่วนไรที่เหลือก็เป็นบริการหมายถึงทางเดินหรือกระต๊อบ หรืออะไรก็ได้แล้วแต่ หมายความว่า น้ำ ๓๐% ที่ทำนา ๓๐% ก็เชื่อว่าถ้าเก็บน้ำไว้ได้จากเดิมที่เก็บเกี่ยวข้าว ได้ไร่ละประมาณ ๑ - ๒ ถึง ถ้ามีเล็กน้อย อย่างนั้นก็ควรจะเก็บเกี่ยวข้าวได้ไร่ละประมาณ ๑๐ - ๒๐ ถึง หรือมากกว่า...”

โดยทรงให้ทดลองเป็นครั้งแรกที่วัดมงคลชัยพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี และที่อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างมาก

คู่มือ

การประกวดผลงานการบริหารจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ตามแนวพระราชดำริ

หลักการและเหตุผล

เนื่องในโอกาสปีมหามงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ร่วมกับกรมชลประทาน กำหนดให้มีการจัดการประกวดผลงานการบริหารจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กตามแนวพระราชดำริ เพื่อเผยแพร่พระปรีชาสามารถและพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานพระราชดำริในการพัฒนาแหล่งน้ำมากกว่า ๒,๐๐๐ โครงการ เพื่อช่วยเหลือพสกนิกรให้มีปัจจัยพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ตลอดระยะเวลาแห่งการครองสิริราชสมบัติ ยังผลให้ประชาชนจำนวนมาก สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่แนวทางการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ
๒. เพื่อให้กลุ่มผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๓. เพื่อส่งเสริมและยกย่องกลุ่มผู้ใช้น้ำที่ได้ดำเนินการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ
๔. เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับกลุ่มผู้ใช้น้ำอื่น ๆ ในการนำแนวทางการบริหารจัดการน้ำไปปฏิบัติ

ขอบเขตของผลงานที่ส่งเข้าประกวด

๑. คุณสมบัติผลงาน

กลุ่มผู้ใช้น้ำในโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มีการบริหารจัดการน้ำอย่างดี สามารถเป็นแบบอย่างให้กับกลุ่มผู้ใช้น้ำอื่น ๆ ได้

๒. คุณสมบัติผู้ส่งผลงาน

ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑

หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผลงาน

ตัวชี้วัด	องค์ประกอบ
ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๑ ด้านกลุ่มผู้ใช้น้ำ ประกอบด้วย ๖ ตัวชี้วัดย่อย	๑. โครงสร้างกลุ่มเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ๒. บทบาทหน้าที่ของกลุ่มอย่างชัดเจน ๓. กำหนดอำนาจหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มอย่างชัดเจน ๔. กิจกรรมการประชุมอย่างต่อเนื่อง ๕. กฎระเบียบของกลุ่มชัดเจน ๖. บัญชีเงินกองทุนของกลุ่มมีการนำเงินกองทุนไปใช้ในการบริหารจัดการที่เหมาะสม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๒ ด้านการบริหารจัดการน้ำ ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัดย่อย	๑. รูปแบบการจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อสมาชิกกลุ่มว่าจะสามารถมีน้ำใช้ตามเวลาและปริมาณที่ต้องการ ๒. การบริหารจัดการในเรื่องการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ และระบบส่งน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ๓. การวางแผนการจัดสรรน้ำ เพื่อนำน้ำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ๔. การวางแผนและควบคุมการบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้สามารถจัดสรรกิจกรรมการใช้น้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในแต่ละปี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวชี้วัด	องค์ประกอบ
	๕. เกณฑ์การเก็บเงินเข้ากองทุน เพื่อการบริหารจัดการน้ำ โดยสมาชิกกลุ่มไม่เดือดร้อน
ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๓ ด้านการนำน้ำไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย	๑. สามารถนำน้ำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย และมีประสิทธิภาพ ๒. การปลูกพืชที่หลากหลายและสามารถกระจายการผลิตให้สอดคล้องและเหมาะสมกับปริมาณน้ำต้นทุนในแต่ละปี
ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๔ ด้านการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย	๑. สมาชิกให้ความสำคัญต่อการเข้าร่วมประชุม ๒. สมาชิกให้ความสำคัญเมื่อปฏิบัติตามกติกาการใช้น้ำของกลุ่ม และดูแลบำรุงรักษาแหล่งน้ำและระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. สมาชิกมีการดำเนินการเพื่อการพัฒนาการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยการขุดลอกคูน้ำ การซ่อมแซมระบบส่งน้ำ ฯลฯ ๔. สมาชิกให้ความสำคัญต่อการเก็บเงินเข้ากองทุน เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการน้ำ โดยสมาชิกไม่เดือดร้อนและร่วมคิดในการนำเงินกองทุนไปใช้พัฒนาการใช้น้ำ
ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๕ ด้านความคิดริเริ่ม ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัดย่อย	๑. การวางแผนรองรับน้ำใช้ในอนาคต ๒. การวางแผนการใช้เงินกองทุนของกลุ่มในรูปแบบต่าง ๆ ๓. การติดตามและประเมินผลการใช้น้ำของสมาชิก ๔. การนำองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำไปสอนเด็กและเยาวชน ๕. การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัด	องค์ประกอบ
ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๖ ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟู สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัดย่อย	กลุ่มผู้ใช้น้ำมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างรอบคอบ มีการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในบริเวณแหล่งน้ำที่รับผิดชอบ มีแผนปฏิบัติในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๗ ด้านการรื้อมนำปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ประกอบด้วย ๗ ตัวชี้วัดย่อย	กลุ่มมีความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สมาชิกกลุ่มมีการวางแผนการใช้จ่าย และจัดสรรรายได้อย่างเหมาะสม มีการสนับสนุนสมาชิกกลุ่มให้จัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย สมาชิกมีการผลิตที่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับภูมิสังคม เพื่อลดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ มีการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน และติดตามผลการดำเนินงาน โดยสมาชิกของกลุ่มผู้ใช้น้ำ มีการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน สมาชิกมีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือสังคม

แนวทางการคัดเลือกผลงาน

๑. สำนักงาน กปร. แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกผลงาน เพื่อกำหนดกรอบและเกณฑ์การตัดสิน ตลอดจนไปติดตามตรวจสอบคัดเลือกผลงานในภาคสนาม

๒. สำนักงาน กปร. จัดพิมพ์คู่มือพร้อมใบสมัครการประกวดผลงานฯ และจัดส่งให้จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประชาสัมพันธ์ เชิญชวนกลุ่มผู้ใช้น้ำส่งผลงานเข้าประกวด

๓. สำนักงาน กปร. ขอความอนุเคราะห์จังหวัด และกรมชลประทาน เพื่อให้โครงการชลประทานจังหวัดเป็นแกนกลางในการรับสมัครและคัดเลือกผลงาน โดยจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อคัดเลือกผลงานหรือสรรหาผลงาน (กรณีไม่มีผู้ส่งผลงาน) โดยให้

ชลประทานจังหวัด เป็นฝ่ายเลขานุการ และพิจารณาเหลือจังหวัดละ ๑ ผลงาน แล้วส่งมายัง สำนักงาน กปร.

๔. สำนักงาน กปร. รวบรวมผลงาน เพื่อให้คณะกรรมการคัดเลือกผลงานพิจารณาตัดสิน โดยแบ่งเป็น ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

๕. คณะกรรมการคัดเลือกผลงาน ลงตรวจผลงานภาคสนาม เพื่อพิจารณาตัดสินผลงานให้ได้รางวัลชนะเลิศระดับภาค ภาคละ ๑ ผลงาน รองชนะเลิศระดับภาค ภาคละ ๑ ผลงาน และรางวัลชมเชย ภาคละ ๕ ผลงาน

๖. คณะกรรมการคัดเลือกผลงาน พิจารณาผลงานชนะเลิศระดับภาค เพื่อตัดสินให้ได้รางวัลชนะเลิศระดับประเทศ

รางวัลสำหรับการประกวด

รางวัลชนะเลิศ ระดับประเทศ จำนวน ๑ รางวัล

จะได้รับถ้วยรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมด้วยเงินสด จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชนะเลิศ ระดับภาค จำนวน ๔ รางวัล

จะได้รับถ้วยนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยเงินสด รางวัลละ ๕๐,๐๐๐ บาท

รางวัลรองชนะเลิศ ระดับภาค จำนวน ๔ รางวัล

จะได้รับมอบโล่รางวัลจาก สำนักงาน กปร. พร้อมด้วยเงินสด รางวัลละ ๓๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย จำนวน ๒๐ รางวัล

จะได้รับมอบโล่รางวัลจากสำนักงาน กปร. พร้อมเงินสด ๑๐,๐๐๐ บาท

รางวัลเกียรติคุณ

จะได้รับใบประกาศเกียรติคุณจากสำนักงาน กปร.

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

- ประกาศรับสมัคร มีนาคม - เมษายน ๒๕๕๔
- จังหวัดคัดเลือกหรือสรรหาผลงานเสนอ สำนักงาน กปร. จังหวัดละ ๑ ผลงาน มีนาคม - เมษายน ๒๕๕๔
- คณะกรรมการคัดเลือกผลงาน พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๔
พิจารณาตัดสินผลงาน
- ประกาศผลการตัดสิน ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔
- พระราชทานรางวัล ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ผู้ดำเนินการ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

เลขที่ ๗๘ ทำเนียบรัฐบาล อาคารนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (เดิม)

ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๙๙ ต่อ ๑๑๒-๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๒๓๕ www.rdpb.go.th

กรมชลประทาน สามเสน

เลขที่ ๘๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๐๐๒๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๐๐๒๙

www.rid.go.th, www.kromchol.com

ใบสมัคร

การประกวดผลงานการบริหารจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก
ตามแนวพระราชดำริ

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

ส่วนที่ ๑ : ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ส่งผลงาน.....

ตำแหน่ง (ในกลุ่มผู้ใช้น้ำ).....

สถานที่ติดต่อ.....

.....

เบอร์ติดต่อ.....

ชื่อกลุ่มผู้ใช้น้ำ.....

จำนวนสมาชิก.....คน

ประเภทแหล่งน้ำ.....

ระบบส่งน้ำ.....

ใช้น้ำเพื่อประโยชน์หลักในด้าน

อุปโภค - บริโภค

การเกษตร

ปริมาณน้ำเพียงพอ

ตลอดปี

ไม่ตลอดปี

พื้นที่รับประโยชน์ในช่วงฤดูฝน.....ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ในช่วงฤดูแล้ง.....ไร่

สมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก.....

อาชีพรอง.....

กิจกรรมของกลุ่มผู้ใช้น้ำ

๑.

๒.

๓.

สภาพปัญหาของกลุ่มผู้ใช้น้ำ

๑.
๒.
๓.

จำนวนเงินกองทุนของกลุ่ม (ถ้ามี).....บาท

๑.
๒.
๓.

ส่วนที่ ๒ : ข้อมูลด้านการบริหารจัดการน้ำ

ขอให้ผู้ส่งผลงานอธิบายข้อมูลด้านการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ตามความเป็นจริง ในหัวข้อดังต่อไปนี้

๒.๑ ด้านกลุ่มผู้ใช้น้ำ

๑) โครงสร้างกลุ่มเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ

.....
.....
.....

๒) บทบาทหน้าที่ของกลุ่ม

.....
.....
.....

๓) การแบ่งอำนาจหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

.....
.....
.....

๔) การกำหนดการจัดประชุมกลุ่ม

.....

.....

.....

๕) กฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มผู้ใช้น้ำ

.....

.....

.....

๖) การบริหารจัดการบัญชีเงินกองทุนของกลุ่ม

.....

.....

.....

๒.๒ ด้านการบริหารจัดการน้ำ

๑) รูปแบบการจัดการน้ำที่ก่อให้เกิดความมั่นใจต่อสมาชิกกลุ่มว่า
จะสามารถมีน้ำใช้ตามเวลาและปริมาณที่ต้องการ

.....

.....

.....

๒) การบำรุงรักษาแหล่งน้ำ และระบบส่งน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

.....

.....

.....

๓) การวางแผนการจัดสรรน้ำ เพื่อนำน้ำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์
อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

.....

.....

.....

๔) การวางแผนและควบคุมการบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้สามารถจัดสรร
กิจกรรมการใช้น้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในแต่ละปี
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๕) เกณฑ์การเก็บเงินเข้ากองทุน เพื่อการบริหารจัดการน้ำ โดยสมาชิกกลุ่ม
ไม่เดือดร้อน

๖) การเตรียมการของกลุ่มเพื่อรองรับภาวะวิกฤติขาดแคลนน้ำ

๒.๓ ด้านการนำน้ำไปใช้ประโยชน์

๑) สามารถนำน้ำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลายและมี
มีประสิทธิภาพ

๒) มีการปลูกพืชที่หลากหลายและสามารถกระจายการผลิตให้สอดคล้อง
เหมาะสมกับปริมาณน้ำต้นทุนในแต่ละปี

๒.๔ ด้านการมีส่วนร่วม

๑) สมาชิกให้ความสำคัญต่อการเข้าร่วมประชุม

.....

.....

.....

๒) สมาชิกให้ความสำคัญร่วมมือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบการใช้น้ำของกลุ่ม และ
ดูแลบำรุงรักษาแหล่งน้ำ และระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

.....

.....

.....

๓) สมาชิกมีการดำเนินการเพื่อการพัฒนาการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
โดยการขุดลอกคูน้ำ การซ่อมแซมระบบส่งน้ำ ฯลฯ

.....

.....

.....

๔) สมาชิกให้ความสำคัญต่อการเก็บเงินเข้ากองทุนเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการ
จัดการน้ำ โดยสมาชิกไม่เดือดร้อนและร่วมคิดในการนำเงินกองทุนไปใช้
พัฒนาการใช้น้ำ

.....

.....

.....

๒.๕ ด้านความคิดริเริ่ม

๑) การวางแผนรองรับน้ำใช้ในอนาคต

.....

.....

.....

๒) การวางแผนการใช้เงินกองทุนของกลุ่มในรูปแบบต่าง ๆ

.....
.....
.....

๓) การติดตามและประเมินผลการใช้เงินของสมาชิก

.....
.....
.....

๔) การนำองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำไปสอนเด็กและเยาวชน

.....
.....
.....

๕) การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ
อย่างสม่ำเสมอ

.....
.....
.....

๒.๖ ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

๑) กลุ่มผู้ใช้น้ำมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างรอบคอบ

.....
.....
.....

๒) มีการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในบริเวณแหล่งน้ำที่รับผิดชอบ

.....
.....
.....

๓) มีแผนปฏิบัติในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

.....
.....
.....

๒.๗ ด้านการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

๑) กลุ่มมีความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

.....
.....
.....

๒) สมาชิกกลุ่มมีการวางแผนการใช้จ่าย และจัดสรรรายได้เหมาะสม

.....
.....
.....

๓) มีการสนับสนุนสมาชิกกลุ่มให้จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

.....
.....
.....

๔) สมาชิกมีการผลิตที่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับภูมิสังคม
เพื่อลดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ

.....
.....
.....

๕) มีการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน และติดตามผลการดำเนินงาน
โดยสมาชิกของกลุ่ม

.....
.....
.....

๖) มีการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน

.....

.....

.....

๗) สมาชิกมีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือสังคม

.....

.....

.....

หมายเหตุ : สามารถดาวน์โหลดใบสมัครการประกวดได้ที่ www.rdpb.go.th

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๗๘ ทำเนียบรัฐบาล โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (เดิม)

ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๙๓-๙๙ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๒๐๖

<http://www.rdpb.go.th>